

Vuäitak tuejjeed ooccmõõžž da vuõltteed meälddõõzzid še MuuKelast (www.kela.fi/neettest).

Lââ'ssteâđ www.kela.fi/opiskelijat

Vuäitak ärvvtõõllâđ la'skķeem-mašina veäkka, mõõn jiännai vuäžžak ouddõõzz (www.kela.fi/laskurit).

Vuäitak kõõččâđlââ'zz mij te'lfoonkääzzkõõzzâst (www.kela.fi/telfoonast).

Tiuddâđ lomaakk tärkka da ainsmââ'tt, što puk taarbšum meälddõõzz lie mie'ldd.

Jõs taarbšep lââ'ssteâđaid, vâ'lddep tu'nne õhttvuõđ.

Pää'sted ooccmõõžž da tõn meälddõõzzid **mättstroj'ttla** le'be addrõ'sse Kela, PL 10, 00056 KELA.

Ooccamäi'ğğ: Mätt-tuärjjõõzz vwei'tet miõttâđ ääi'jmõsân ooccmõõžž pue'ttem-määnpää'j aalgâst.

1. Oocci teâđ

Persoontiõtt Sokknõmm da ouddnõmm

Te'lfon-nââmar

Ne'ttpää'staddrõs

Addrõsteâđaid Kela vuäžž meerteättriâžldõõggâst.

Jõs jiõk leäkku Lää'ddjânnam meerlaž, tiuddâđ še Kela lomaakk OT 10 (Meälddõs – Älggjännamnee'kķ mätt-tuärjjõsooccmõ'sše). Kĩõčč päi'kķ 10 Meälddõõzz.

2. Tillnââmar

Jõs mäâus mäâu'set älggjännma, tiuddâđ Kela lomaakk Y 121 (Ilmoitus - Tilinumeron muutos - Henkilõasiakas).

3. Ooccmõš

Oõzzam mätt-tuärjjõõzz

čõõđ mätt'tõõttâmääi'j, leša ääi'jmõsân ooccmõõžž pue'ttem-määnpää'j aalgâst ää'ljee'l.

jee'res äigga. Äigga? _____ - _____ (Loopptemäi'ğğ ij leäkku pääkklâž.)

Tu'tkķkeep automaattlânji, mäid mätt-tuärjjõsoudõõzzid vuäitak vuäžžad da måkam äigga tõid lij vwei'tlvaž miõttâđ. Tât kuâskk še mätt-tie'ğğ huõlteeipââjõõzz da mättjemläâin riikkstaan.

4. Määtt

Mättstrooi'tel da tåimppäi'kķ.

Aiggum tu'tkķõs le'be jee'res škooultõs da tõn veeidasvuõtt mättceäkksen

Määttai vuõssmõs mätt'tõõttâmpei'vv: _____

Mätt'tööttâmvuõiggâdvuõtt lij

ämmatöllškooultu'tkkõ'sse

pââibuž ämmatöllškooultu'tkkõ'sse

vue'lbuž da pââibuž öllškooultu'tkkõ'sse

tâ'lķ vue'lbuž öllškooultu'tkkõ'sse

tâ'lķ pââibuž öllškooultu'tkkõ'sse

tiõđlaž juätkktu'tkkõ'sse (lisensiaatt- le'be dâhttartu'tkkõs)

jee'res öllškooulmäättaid. Koozz? l'Immet jee'res lookkâmii'jji mätt'tööttâmaai'jid jiijjâz äi'gğkõskkân.

Mätt'tööttâmäi'gğ _____ - _____ - _____

Mätt'tööttâmäi'gğ _____ - _____ - _____

Ääi'jab määtt

i Jõs leäk čõõđtam tu'tkkõõzz älggânmin, ķiõčč päi'ķķ 10 Meâlddõõzz.

Leäm alttääm vuõssmõs öllškooultu'tkkõsmäättään Lää'ddjânmmest le'be älggânmin â'ldd aârrai mätt'tööttjen

i Jõs tu'st jie leäkku ääi'jab tu'tkkõsmäätt öllškooulâst, i'Immet ân'n'jõž määttai vuõssmõs mätt'tööttâmpeei'v.

Leäk-a čõõđtam öllškooultu'tkkõõzz ääi'jab?

Jiõm

Leäm. l'Immet mättstroi'ttel, tu'tkkõõzz da valmštõõvvâmee'jj.

Jee'res ääi'jab le'be kõskldõõvvâm öllškooulmäätt:

5. Puärraz da puärrsi tiännâz

i Tiuddâd tän päai'ķ tâ'l, jõs jälstak puärraz â'rnn.

Lie-a tu'st puärraz rätkkjam?

Jie

Kâ'l

Kuäbba puärraz â'rnn jälstak le'be jälstiķ mäâimõsân?

Tâ'lķ nuu'bb puärraz â'rnn, ķeän? _____

Kuhttu

i Kela vuäžž Piiđvaaldsmest mäâimõõzz ra'vvjum piiđtummuž teâđaid puärrsi piiđvuällsaž tiännâs- da kapitalpuättjin. Mätt-tuärjjõs miõđât piiđtemteâđai meâldlânji, jõs jiõk e'tkked puärrsi õ'httela'sķķuum ee'ķķpuättji õccnam miärkteeinalla (20% le'be jäänab) mäâimõõzz ra'vvjum piiđtummuž mâŋŋa.

Lie-a puärrsi õ'httela'sķķuum ee'ķķpuätti õccnam (õhttse'žze uu'ccmõsân 20%) mäâimõõzz ra'vvjum piiđtummuž mâŋŋa?

Jie (rä'tkkummuš piiđtemteâđavui'm)

Kâ'l. Se'lvvet muttâz mäinn (jee'rab kuhttu puärrsest):

Vuäžž-a puärrsad tiännsid älggânmin?

Ij

Vuäžž. Tââimat čiõlgtõõzz puärrsad älggânmm tiännsin.

6. Jälstem-mall

i Jõs čõõđtak tu'tkkõõzz Ålaand mäddkää'ddest, tiuddâd tän päai'k sâjja päai'k 7.

Jälstam mätt'tõõttâmääi'j _____ ää'ljee'l, le'be ääi'jest _____ - _____

puärraz ä'rnn mättstroi'ttel aaztõõggâst

jee'resnalla. Mä'htt? _____

Lij-a aazzâlm puärrsastad vuâkrjum?

Ij Lij, da puärrsam vuä'mast azlmest uu'ccmõsân 50 %.
 Lij, leša puärrsam ij vuä'mest azlmest uu'ccmõsân 50 %.

Lij-a azlmad seämma kïdlmest gu puärrsad põõšši aazzâlm?

Ij Kâ'l

i Jõs puärrsad le'be puärrsääd vuä'mstemvuässõs azlmest vuõi'gğest le'be õhttõõzz päai'k lij uu'ccmõsân 50 % le'be jõs puärrsad lij jiõččines vue'ssne'kken preeddankää'ddest, kää'tt vuä'mast aazzâlm, te'l kiõččât, što puärrsad vuä'mast aazzâlm.

7. Mätt'tõõttmõš älggjänmin le'be Ålaand mäddkää'ddest

Mätt'tõõđak-a älggjänmin le'be Ålaand mäddkää'ddest?

Jiõm / Jiõm tie'd vól **i** Jõs va'sttääk 'Jiõm/Jiõm tie'd vól', tu'st ij taarbâž va'stteed jee'res kõõččmõõžžid.

Kâ'l

Mä'htt tuu mätt'tõõttmõš õhttan tu'tkkõõzzčõõđtumša? Kïõčč päi'k 10 Meâlddõõzz.

Reaugastmättjummuš

Tõt lij pää'lktem pääklaž da pä'lkk kōskkmeä'rin _____ eu'rred mäanpää'jest.

Vaajtõsmätt'tõõttmõš

Jee'res. Mii? _____

Koon jänmest mätt'tõõđak? _____

ääi'jest _____ - _____

Jälstam mätt'tõõttâmääi'j älggjänmin le'be Ålaand mäddkää'ddest

puärraz ä'rnn

vuâkrrazlmest. Vâaur mie'rr _____ eu'rred mäanpää'jest. Jõs jiõk tie'd vuâkr meä'r tärkka, a'rvvõs vuâkrast.

Jiiijan le'be pie'llkuei'm vuä'mstemazlmest

i Jiiijad le'be pie'llkuei'm vuä'mstemazlmen kïõččât, jõs jiiijad da/le'be pie'llkuei'm vuä'mstemvuässõs azlmest vuõi'gğest le'be õhttõõzz päai'k lij uu'ccmõsân 50 % le'be jõs ton leäk le'be pie'llkuâimad lij o'dinakai vue'ssnek preeddankää'ddest, kää'tt vuä'mast aazzâlm.

Jee'resnalla. Mä'htt? _____

Lij-a aazzâlm puärrsin vuâkrjum?

Ij Kâ'l, da puärrsam vuä'mast azlmest uu'ccmõsân 50 %.
 Kâ'l, leša puärrsam ij vuä'mest azlmest uu'ccmõsân 50 %.

Lij-a aazzâlm seämma kïdlmest gu puärrsad põõšši aazzâlm?

Ij Kâ'l

i Jõs puärrsad le'be puärrsääd vuä'mstemvuässõs azlmest vuõi'gğest le'be õhttõõzz päai'k lij uu'ccmõsân 50 % le'be jõs puärrsad lij o'dinakai vue'ssnek preeddankää'ddest, kää'tt vuä'mast aazzâlm, te'l kiõččât, što puärrsad vuä'mast aazzâlm.

Määccak-a älggjänmin le'be Ålaand mäddkää'dd kōõsk mângja seämma azlma Lää'ddjänmest?

Kâ'l Jiõm. Mä'htt jâlstummuš mottai?

Jiõm jäälast mätt'tõõttâmääi'j älggjänmin le'be Ålaand mäddkää'ddest. Vuaitak occâd takai jâlstemtuärjjõõzz.

8. Jijjad tiännâz da jee' res ouddõõzz

Vuäžžak-a tiännsid älggânmin?

- Jiõm
- Vuäžžam. I' lmmet tiännâz meä'r, mä'hssempeei'v, ma'hssi da piidvuällsažvuõđ.

Vuäžžak-a mätt'tõõttâmäi' j jee' res ouddõõzz (jõs vuäžžak tã'l'k takai jälstemtuärjjõõzz da/le'be päärnažlã'zz, va'stted "Jiõm")?

- Jiõm
- Vuäžžam. I' lmmet, mõõn ouddõõzz vuäžžak da ouddõõzz ma'hssi.

Jõs mätt'tõõđak älggânmin, vuäžžak-a älggânmin veä'kkie'ğğ, stipee'nd le'be mätt-tuärjjõõzz va'stteei ouddõõzz?

- Jiõm
- Vuäžžam. I' lmmet veä'kkie'ğğ da stipee'nd vue'zzeld meä'r, mä'hssempeei'v, ma'hssi da piidvuällsažvuõđ.

9. Prizoovneĳ-/siviil-/jiõččtäättlaž prizoov'vuõtt

Leäk-a mätt'tõõttâm ääi' j čõõđte'men prizoov- le'be siviilkäzzkãsttmõõžž le'be jiõččtäättlaž prizoov?

- Jiõm
- Leäm; _____ ää'ljee'l.

10. Meälddõõzz

Päi'kk 1. Oozgi teãđ

- Kela lomakk OT 10 (Meälddõs älggânnamee'kk mätt-tuärjjõsoocmõ'sše) älggânnamee'kkest, kã'tt ij leäkku ääi'jab vuäžžam mätt-tuärjjõõzz.

Päi'kk 4. Mäãtt

- Jos čõõđtak õllškooultu'tkkõõzz, Kela vuäžž teãđ mäãttainad mättstroi'ttel mätt'tõõttirekistee'rest jeät-ka mättõõttãmtuõđštõõzz taarbšuku oocmõõžž meälddõssãn.
- Jõs čõõđtak jee' res ko tu'tkkõsmäãttaid õllškooulãst, õhttãt oocmõ'sše i' lmmtõõzz mättstroi'ttla priimm'mõõžžãst le'be jee' res mättõõttãmtuõđštõõzz.
- Kopio älggânnamee'kk õllškooulãst spraavum tu'tkkõõzz tu'tkkõstuõđštõõzzãst.

Päi'kk 8. Jijjad tiännâz da jee' res ouddõõzz

- Čiõlgtõõzz älggânnamee'kk tiännsin. Kela vuäžž teãđaid Lãä'ddjãnnmest mahssum pä'lkk- da ouddõõspuãttjin puãđrekistee'rest.

11. Lââ'ssteâđ

 Meärk nââmrin, koon ooccmõõžž päikka vii'ttjak.

Lââ'ssteâđ jee'res põ'mmjîn. Ķee'rjet põ'mmai õõl nõõmad da persoontiõttad.

12. Oozzi vuâllaķee'rjtõs

Ååsktam uvddum teâđaid vuõiggân da i'lmmtam, jõs tõk mottje.

Päi'kk da äi'gğ Vuâllaķee'rjtõs

Vuei'ttep äâ'nned tän ouddõsää'sš čâu'ddem diõtt vuãžžum teâđaid še jee'res ouddõsää'sšest, jõs teâđaid älgg lää'jj mie'ldd vä'ldded tõ'st lokku. Seämmanalla vuei'ttep äâ'nned jee'res ouddõõžž vääras vuãžžum teâđaid tän ouddõsää'sš čâu'ddmen.

Vuãžžak Kelast teâđ tõ'st, ko'st vuei'ttep ha'ñkķeed tuu kuõskki teâđaid da koozz vuei'ttep tõid luõvted.